

1.1.2. Forvaltningsrevision på det statslige område

Forvaltningsrevision i form af løbende undersøgelser og større, mere dybtgående undersøgelser er en fast bestanddel af revisionen af statens regnskaber.

Efter § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (lovbekendtgørelse nr. 489 af 24. juni 1991 med senere ændringer) foretages ved revisionen af statens regnskaber m.m. en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af regnskabet.

Efter § 5 i lov om revision af statens regnskaber m.m. skal Rigsrevisor efter anmodning have adgang til at gennemgå den del af de amtskommunale og kommunale regnskaber, som vedrører virksomhed, for hvilken der skal ske afregning over for staten. Efter § 6 i lov om revision af statens regnskaber m.m. påses ved denne gennemgang bl.a., at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne. Kravet om forvaltningsrevision på det statslige område er ved denne bestemmelse overført til de kommunale regnskaber for så vidt angår opgaver, hvortil staten yder tilskud eller refunderer kommunernes udgifter.

1.1.3. Forvaltningsrevision på det kommunale område

Efter reglerne i § 42 i den kommunale styrelseslov skal de kommunale regnskaber underkastes en finansiel revision, og der er ikke i loven noget krav om, at der skal foretages forvaltningsrevision.

Flertallet af kommuner og amtskommuner har imidlertid på frivilligt grundlag indført ordninger med forvaltningsrevision. Den aftalte forvaltningsrevision omfatter normalt alle regnskabsområder under kommunalbestyrelsen og alle dispositioner, for hvilke der skal aflægges regnskab. Kommunalbestyrelsens og udvalgenes politiske beslutninger er dog ikke undergivet forvaltningsrevision.

Med hensyn til den forvaltningsrevision, der gennemføres i kommunerne, sondres der mellem løbende forvaltningsrevision (løbende undersøgelser) og udvidet forvaltningsrevision (større undersøgelser).

Løbende forvaltningsrevision foretages sideløbende med den finansielle revision. Udgangspunktet for den løbende forvaltningsrevision er de analyser og vurderinger, som allerede udføres til støtte for den almindelige revision af regnskabet, f.eks. analyse af udgifts- og indtægtsposter, beregning af nøgletal, undersøgelse af usædvanlige tendenser i udviklingen, analyse af budgetafvigelse sammenholdt med budgettets forudsætninger m.m. Disse analyser og vur-

deringer suppleres eventuelt med yderligere undersøgelser af mere begrænset omfang.

Ved udvidet forvaltningsrevision foretages mere dybtgående undersøgelser og analyser, der ikke udføres som et sædvanligt led i revisionen af årsregnskabet. Beslutning om iværksættelse af udvidet forvaltningsrevision træffes af kommunen, enten på initiativ af kommunen eller på baggrund af, at kommunens revision eventuelt har påpeget et behov herfor. De større, mere dybtgående undersøgelser vedrører typisk sagligt afgrænsede områder, hvor der er konstateret et behov for en nærmere analyse og vurdering af kommunens forvaltning. Større undersøgelser adskiller sig i øvrigt hverken formåls- eller emnemæssigt fra de løbende undersøgelser, men der stilles større krav til det materiale, der inddrages i undersøgelsen, og til udformningen af revisionsprotokollatet. Der afgives særskilt revisionsberetning om udvidet forvaltningsrevision.

1.1.4. Afgrænsning af begrebet forvaltningsrevision

Forvaltningsrevision omfatter en bedømmelse af, om enkeltdispositioner, aktiviteter, programmer eller en myndigheds samlede opgaver er gennemført på en økonomisk hensigtsmæssig måde, og om resultaterne svarer til de opstillede mål.

Forvaltningsrevision er ikke et præcist og velafgrænset begreb, der kan defineres klart i lovgivningen. Indholdet af begrebet forvaltningsrevision udvikler sig over tid i takt med udviklingen i samfundet. Fra at være en økonomisk-kritisk revision, der i høj grad var rettet mod enkeltsager, har forvaltningsrevision gradvist ændret sig til i højere grad at være en ledelsesrevision, der vurderer helheder.

Forvaltningsrevision retter sig dels mod den måde, hvorpå en kommune anskaffer sine ressourcer: Om det sker billigst muligt under hensyn til den ønskede kvalitet (sparsommelighedsanalyse), dels mod kommunens præstationer, bedømt i forhold til de anvendte ressourcer (produktivtetsanalyse). Endvidere undersøges, om der sker en opfyldelse af de opstillede mål for virksomheden, set i forhold til de anvendte ressourcer (effektivitetsanalyse). Endelig bedømmes kommunens samlede aktiviteter ud fra en gennemgang af kommunens styringsfunktioner (ledelsesrevision).

1.1.5. Formålet med forvaltningsrevision i kommunerne

Kommunernes regnskaber har ikke til formål at vise overskud eller underskud, og regnskaberne kan derfor som udgangspunkt ikke danne grundlag for en vurdering af, hvordan de kommunale anliggender